

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΜΕΙΖΩΝ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, την 1^η Μαρτίου 2017, με την ακόλουθη σύνθεση : Ανδρονίκη Θεοτοκάτου, Πρόεδρος, Σωτηρία Ντούνη, Μαρία Βλαχάκη, Γεωργία Μαραγκού και Κωνσταντίνος Κωστόπουλος, Αντιπρόεδροι, Γεώργιος Βοΐλης, Βασιλική Ανδρεοπούλου, Ασημίνα Σαντοριναίου, Κωνσταντίνα Ζώη, Γεωργία Τζομάκα, Βιργινία Σκεύη, Βασιλική Σοφιανού, Δέσποινα Τζούμα, Ευφροσύνη Παπαθεοδώρου (εισηγήτρια), Κωνσταντίνος Παραθύρας, Αργυρώ Μαυρομαμάτη, Κωνσταντίνος Κρέπης και Γεωργία Παπαναγοπούλου, Σύμβουλοι. Επίσης μετείχαν οι Σύμβουλοι Βασιλική Προβίδη, Ευαγγελία Σεραφή, Ειρήνη Κατσικέρη και Νεκταρία Δουλιανάκη, ως αναπληρωματικά μέλη. Γραμματέας η Ελένη Αυγουστόγλου.

Γενικός Επίτροπος Επικρατείας : Μιχαήλ Ζυμής.

Για να δικάσει την από 8 Αυγούστου 2014 (αριθμ. κατάθ. .../18.8.2014), για αναίρεση της 2375/2014 απόφασης του ΙΙ Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αίτηση της , κατοίκου (οδός), η οποία παραστάθηκε δια δηλώσεως του άρθρου 133 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας της πληρεξουσίας δικηγόρου της Καλλιρόης Παντελίδου (Α.Μ./Δ.Σ.Ξ. 46).

Κ α τ ά του Ελληνικού Δημοσίου, το οποίο εκπροσωπεί ο Υπουργός Οικονομικών, που παραστάθηκε δια του Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Νικολάου Καραγιώργη.

Με τη /5.12.2011 πράξη της 42^{ης} Διεύθυνσης του Γ.Λ.Κ. κανονίστηκε στην αναιρεσεύουσα, εκπαιδευτική λειτουργό της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, σύνταξη με βάση την από 29 έτη, 4 μήνες και 29 ημέρες συνολική συντάξιμη υπηρεσία της, στην οποία συνυπολογίστηκε προϋπηρεσία της 6 μηνών και 27 ημερών ως έκτακτης ωρομίσθιας εκπαιδευτικού στο ... ΚΕ.Τ.Ε., παρασχεθείσα με μειωμένο ωράριο εργασίας. Ένσταση της αναιρεσεύουσας κατά της πράξης αυτής, με την οποία ζήτησε τον υπολογισμό της ως άνω προϋπηρεσίας της σε 8 μήνες, ως παρασχεθείσα κατά πλήρες ωράριο εργασίας, απορρίφθηκε σιωπηρά από την Επιτροπή Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων (Ε.Ε.Π.Κ.Σ.) του Γ.Λ.Κ..

Με την αναιρεσιβαλλόμενη 2375/2014 απόφαση του ΙΙ Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου έφεση της ήδη αναιρεσεύουσας κατά της ως άνω σιωπηρής απόρριψης της ένστασής της έγινε εν μέρει δεκτή, μεταρρυθμίστηκε η ανωτέρω πράξη περί κανονισμού της σύνταξής της και ορίστηκε η εν λόγω προϋπηρεσία της σε 7 μήνες και 1 ημέρα.

Με την υπό κρίση αίτηση και για τους λόγους που αναφέρονται σ' αυτή, ζητείται η αναίρεση της ανωτέρω απόφασης του ΙΙ Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε το Δικαστήριο άκουσε:

Τον Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, για το αναιρεσίβλητο Ελληνικό Δημόσιο, που ζήτησε την απόρριψη της αίτησης αναίρεσης και

Τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ο οποίος

πρότεινε επίσης την απόρριψη της αίτησης αναίρεσης.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση, το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη, με παρόντα τα τακτικά μέλη που έλαβαν μέρος στη συζήτηση της υπόθεσης, εκτός από τους Αντιπροέδρους Σωτηρία Ντούνη και Κωνσταντίνο Κωστόπουλο και τη Σύμβουλο Ασημίνα Σαντοριναίου, που είχαν κώλυμα (άρθρα 11 παρ. 2 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4129/2013 και 78 παρ. 2 του π.δ. 1225/1981).

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα και

Σκέφθηκε κατά το νόμο

Αποφάσισε τα ακόλουθα:

1. Η υπό κρίση αίτηση, όπως αυτή αναπτύσσεται με το νομίμως κατατεθέν στις 17.2.2017 υπόμνημα, για αναίρεση της 2375/2014 οριστικής απόφασης του ΙΙ Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, για τη συζήτηση της οποίας καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο (βλ. το υπ' αριθμ. ... , σειράς Α', ειδικό έντυπο παραβόλου του Δημοσίου), έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα και κατά τα λοιπά νομότυπα. Επομένως, πρέπει να γίνει τυπικά δεκτή και να ερευνηθεί περαιτέρω κατά το βάσιμο των προβαλλόμενων με αυτή λόγων.

2.Α. Το π.δ. 169/2007 «Κώδικας Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων» (Α' 210) ορίζει στο άρθρο 11 ότι «1. Οι υπηρεσίες αυτών που υπάγονται στις διατάξεις για τις πολιτικές συντάξεις και αναγνωρίζονται από τον Κώδικα αυτό ως συντάξιμες διακρίνονται σε πραγματικές και πλασματικές. Πραγματική συντάξιμη υπηρεσία είναι αυτή που παρέχεται πραγματικά και πλασματική είναι αυτή που από πλάσμα του νόμου θεωρείται σαν συντάξιμη.

2. Πραγματική συντάξιμη υπηρεσία με την έννοια της προηγούμενης παραγράφου είναι αυτή που παρέχεται πραγματικά από αυτούς που διατελούν σύμφωνα με τους όρους των άρθρων 1, 2 και 3 του Κώδικα αυτού. ...» και στο άρθρο 12 παρ. 1 περ. β' ότι «Συντάξιμη λογίζεται και προσμετράται στις υπηρεσίες του προηγούμενου άρθρου: α) ... β) Η προγενέστερη υπηρεσία με μηνιαίο μισθό, με μηνιαία ή ημερήσια αποζημίωση ως έκτακτων ... υπαλλήλων ..., η οποία παρασχέθηκε μετά τη συμπλήρωση του 17^{ου} έτους της ηλικίας τους ... Για υπηρεσίες που παρέχονται με μειωμένο ωράριο εργασίας αναγνωρίζεται ως συντάξιμος τόσος χρόνος όσος προκύπτει από το πηλίκο διαίρεσης του συνόλου των ωρών εργασίας με τον αριθμό των ωρών εβδομαδιαίας απασχόλησης που ισχύει για τον αντίστοιχο κλάδο τακτικών δημοσίων υπαλλήλων. Για την εφαρμογή της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου ως ένα έτος λογίζονται τριακόσιες ημέρες εργασίας, ως ένας μήνας λογίζονται είκοσι πέντε ημέρες και ως μία εβδομάδα έξι ημέρες. ...».

B. Από τις προαναφερόμενες διατάξεις συνάγονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: Η ισχύουσα συνταξιοδοτική νομοθεσία αναγνωρίζει κατ' αρχάς ως συντάξιμες τις προϋπηρεσίες, οι οποίες παρέχονται με κανονικό ωράριο εργασίας που προσιδιάζει προς τη φύση της υπηρεσίας και, συνακόλουθα, με μηνιαίο μισθό ή μηνιαία ή ημερήσια αποζημίωση. Εξάλλου, αναγνωρίζονται ως συντάξιμες και προϋπηρεσίες απασχολούμενων με μειωμένο ωράριο εργασίας, όπως είναι οι ωρομίσθιοι καθηγητές, στην περίπτωση όμως αυτή ο υπολογισμός του συντάξιμου χρόνου που αντιστοιχεί στην εν λόγω παρεχόμενη υπηρεσία, δεν γίνεται ημερολογιακά, με βάση, δηλαδή, τη συνολική διάρκεια της

παρασχεθείσας με ωριαία αντιμισθία υπηρεσίας, αλλά υπολογίζεται τόσος συντάξιμος χρόνος, όσος προκύπτει από το ηλικίο διαίρεσης του συνόλου των ωρών εργασίας με τον αριθμό των ωρών εβδομαδιαίας απασχόλησης που ισχύει για τον αντίστοιχο κλάδο τακτικών δημοσίων υπαλλήλων, σύμφωνα με την προαναφερόμενη διάταξη του τελευταίου εδαφίου της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (βλ. και την εισηγητική έκθεση του ν. 1813/1988, με την παρ. 1 του άρθρου 8 του οποίου προστέθηκε το ανωτέρω εδάφιο στο άρθρο 12 του π.δ/τος 1041/1979). Περαιτέρω, η κατά τα ανωτέρω αναγωγή των ωρών εργασίας, καθ' όλη τη διάρκεια της παρασχεθείσας υπηρεσίας, σε συντάξιμο χρόνο προϋποθέτει ότι η συγκεκριμένη υπηρεσία, ανεξαρτήτως των όσων προβλέπονται στην οικεία πράξη πρόσληψης ή την απόφαση έγκρισης διαφορετικού ωραρίου, έχει πράγματι, με βάση επίσημα στοιχεία των αρμόδιων υπηρεσιών, παρασχεθεί με μειωμένο ωράριο, όπως αυτό προκύπτει από την αναγωγή, προηγουμένως, των πραγματοποιηθεισών ωρών εργασίας στο υποχρεωτικό εβδομαδιαίο ωράριο απασχόλησης του αντίστοιχου κλάδου τακτικών δημοσίων υπαλλήλων, κατ' εφαρμογή της ίδιας διάταξης. Ως εκ τούτου, καθιερώνεται ένας πρόσφορος, ενόψει της ιδιαίτερης φύσης της αμειβόμενης με ωριαία αντιμισθία εργασίας, τρόπος διαπίστωσης του χαρακτήρα της απασχόλησης ως πλήρους ή μειωμένου ωραρίου, ο οποίος συνίσταται στην εφαρμογή των συντελεστών υπολογισμού που αντιστοιχούν στο εκάστοτε προβλεπόμενο εβδομαδιαίο ωράριο απασχόλησης, σε συνδυασμό και με τις λοιπές, εύλογες, ως συναρτώμενες με εργάσιμες ημέρες, χρονικές παραμέτρους (έτη, μήνες, εβδομάδες), που η

επίμαχη διάταξη, επίσης, καθορίζει. Παρέπεται ότι μόνο σε περίπτωση που από τον σχετικό υπολογισμό προκύπτει ότι οι πραγματοποιηθείσες ώρες εργασίας, καθ' όλη τη διάρκεια της παρασχεθείσας υπηρεσίας, καλύπτουν το ισχύον εβδομαδιαίο ωράριο, ο χρόνος αυτός υπηρεσίας λογίζεται ως πλήρης απασχόληση και, ως εκ τούτου, συντάξιμος στο σύνολό του.

3. Ο ν. 576/1977 «Περί οργανώσεως και διοικήσεως της Μέσης και Ανωτέρας Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαιδεύσεως» (Α' 102) ορίζει στο άρθρο 13, υπό τον τίτλο «Διακρίσεις – Κλάδοι», ότι «Το Εκπαιδευτικό Προσωπικό της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαιδεύσεως είναι μόνιμον, ανήκει δε εις τους ως έπεται κλάδους: 1. ... 4. Πτυχιούχων Θεολόγων ή Φιλολόγων ...» και στο άρθρο 18, υπό τον τίτλο «Διδασκαλίας – Ωραι – Ανάθεσις», ότι «1. Αι ώραι εβδομαδιαίας διδασκαλίας και διεξαγωγής πρακτικών ασκήσεων υπό του προσωπικού ορίζονται ως ακολούθως: α. ... στ. Λοιπόν προσωπικόν Κλάδων 1 – 8, ... ώραι 22 επί εχόντων βαθμών επί μισθολογικούς κλιμακίους μέχρι και του 7, ώραι δε 18 επί εχόντων βαθμών επί μισθολογικούς κλιμακίους 8 και 9. ...». Η περ. στ' της παρ. 1 του προηγούμενου άρθρου αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 1143/1981 (Α' 80/31.3.1981, με έναρξη ισχύος του από τη δημοσίευσή του στην Ε.τ.Κ.) ως εξής: «στ. Λοιπόν προσωπικόν Κλάδων 1 – 8, ... ώραι 21 επί εχόντων μισθολογικά κλιμάκια 2 – 4, ώραι 19 επί εχόντων μισθολογικά κλιμάκια 5 – 6 και ώραι 18 επί εχόντων μισθολογικά κλιμάκια 7 – 9. ...». Σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, ειδικώς για τους εκπαιδευτικούς – τακτικούς υπαλλήλους, οι οποίοι ανήκαν στον Κλάδο Φιλολόγων και παρείχαν υπηρεσία σε Κέντρα

Επαγγελματικής και Τεχνικής Εκπαιδύσεως (Κ.Ε.Τ.Ε.), οι ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας ανέρχονταν μέχρι 31 Μαρτίου 1981 σε 22 ώρες για όσους είχαν μισθολογικό κλιμάκιο μέχρι και 7 και από 1.4.1981 και εφεξής σε 21 ώρες για όσους είχαν μισθολογικό κλιμάκιο 2 έως 4.

4. Στην υπό κρίση υπόθεση, το δικάσαν Τμήμα, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, δέχθηκε, κατά την ανέλεγκτη περί τα πράγματα κρίση του, τα εξής:

Α. Με τη /5.12.2011 πράξη της 42^{ης} Διεύθυνσης του Γ.Λ.Κ. κανονίστηκε στην αναιρεσείουσα, εκπαιδευτική λειτουργό της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης – κλάδου φιλολόγων, σύνταξη με βάση την από 29 έτη, 4 μήνες και 29 ημέρες συνολική συντάξιμη υπηρεσία της, η οποία αναλύεται σε υπηρεσία της 28 ετών, 10 μηνών και 2 ημερών ως τακτικής υπαλλήλου και σε προϋπηρεσία της 6 μηνών και 27 ημερών ως έκτακτης ωρομίσθιας εκπαιδευτικού στο ... Κ.Ε.Τ.Ε. Ειδικότερα, ως προς την τελευταία αυτή, σημειώνεται στην προαναφερόμενη πράξη κανονισμού της σύνταξής της ότι παρασχέθηκε με μειωμένο ωράριο εργασίας από 1.10.1980 έως 7.1.1981 (συνολικά 262 ώρες) και από 8.1.1981 έως 31.5.1981 (συνολικά 377 ώρες) και υπολογίστηκε «μετά την αναγωγή του χρόνου υπηρεσίας της με μειωμένο ωράριο σε χρόνο πλήρους απασχόλησης, 22ώρες/εβδ.». Τα προαναφερόμενα χρονικά διαστήματα και ο αντίστοιχος συνολικός αριθμός ωρών εργασίας (με μηνιαία ανάλυση αυτών) βεβαιώνονται και στο /21.2.1983 έγγραφο του Διευθυντή του ... Κ.Ε.Τ.Ε. ..., στο οποίο σημειώνεται επιπλέον ότι η εκκαλούσα εργάστηκε ως ωρομίσθια εκπαιδευτικός κατά το πρώτο χρονικό

διάστημα με 22 ώρες εβδομαδιαίως και κατά το δεύτερο με 27 ώρες εβδομαδιαίως. Κατά της πράξης κανονισμού της σύνταξής της, η αναιρεσείουσα άσκησε στις 28.6.2012 ένσταση ενώπιον της Ε.Ε.Π.Κ.Σ. του Γ.Λ.Κ. (με αριθμ. πρωτ.), η οποία απορρίφθηκε σιωπηρώς μετά την πάροδο άπρακτου χρονικού διαστήματος τριών μηνών.

Β. Κατά της σιωπηρής απόρριψης της ένστασής της, η αναιρεσείουσα άσκησε την από 15.10.2012 έφεση, επιδιώκοντας τη μεταρρύθμιση της πράξης κανονισμού της σύνταξής της κατά το μέρος που υπολόγισε την προϋπηρεσία της στο ... Κ.Ε.Τ.Ε. σε 6 μήνες και 27 ημέρες αντί σε 8 μήνες. Ειδικότερα, προέβαλε ότι η προϋπηρεσία της αυτή εσφαλμένως υπολογίστηκε ως παρασχεθείσα με μειωμένο ωράριο εργασίας, καθόσον η απασχόλησή της ήταν πλήρης με 22 ώρες εργασίας εβδομαδιαίως κατά το από 1.10.1980 έως 7.1.1981 χρονικό διάστημα και συνολικά 262 ώρες και 27 ώρες εβδομαδιαίως κατά το από 8.1.1981 έως 31.5.1981 χρονικό διάστημα και συνολικά 377 ώρες, ενώ το υποχρεωτικό ωράριο εργασίας των τακτικών υπαλλήλων ήταν 21 ώρες εβδομαδιαίως, σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 1 του ν. 576/1977. Προς επίρρωση του ισχυρισμού της αυτού προσκόμισε διάφορα έγγραφα της υπηρεσιακής διοίκησης για τη χορήγηση σ' αυτήν χρονοεπιδόματος ή μισθολογικού κλιμακίου, από τα οποία προέκυπτε ότι η προϋπηρεσία της στο ... Κ.Ε.Τ.Ε. ... υπολογίστηκε οκτάμηνη, επικαλούμενη παράλληλα παραβίαση της αρχής της χρηστής διοίκησης, της καλής πίστης και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικουμένου λόγω της ασυνεπούς συμπεριφοράς της διοίκησης, του διαφορετικού δηλαδή υπολογισμού του χρόνου προϋπηρεσίας της μεταξύ της

υπηρεσιακής και της συνταξιοδοτικής διοίκησης. Προέβαλε δε περαιτέρω ότι, μετά τον υπολογισμό της προϋπηρεσίας της σε 8 μήνες, η συνολική συντάξιμη υπηρεσία της θα ανέλθει σε 29 έτη και 6 μήνες, οι οποίοι, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 14 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, θα λογιστούν ως ένα έτος, με συνέπεια την αύξηση της σύνταξής της, αφού αυτή θα υπολογιστεί με βάση 30 έτη συνολικής συντάξιμης υπηρεσίας και όχι 29.

Γ. Με τα δεδομένα αυτά, το δικάσαν Τμήμα έκρινε ότι η 42^η Διεύθυνση του Γ.Λ.Κ. ορθώς θεώρησε την προϋπηρεσία της εκκαλούσας και ήδη αναιρεσειούσας στο ... Κ.Ε.Τ.Ε. ... ως παρασχεθείσα με μειωμένο ωράριο εργασίας, καθόσον πράγματι η προϋπηρεσία της αυτή δεν παρασχέθηκε κατά πλήρες ωράριο εργασίας. Τούτο δε, προκύπτει από την προσκομισθείσα από την ίδια /21.2.1983 βεβαίωση του Διευθυντή του ως άνω Κ.Ε.Τ.Ε. και ειδικότερα από τον συνολικό αριθμό των ωρών εργασίας της. Συγκεκριμένα, αν αυτή είχε εργαστεί με πλήρες ωράριο κατά τους μήνες Οκτώβριο, Νοέμβριο και Δεκέμβριο του έτους 1980, οι ώρες εργασίας της θα ανέρχονταν συνολικά σε 275, με υποχρεωτικό ωράριο εργασίας των τακτικών υπαλλήλων 22 ώρες εβδομαδιαίως, σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 1 του ν. 576/1997 (δηλαδή 75 ημέρες απασχόλησης / 6 ημέρες = 12,5 εβδομάδες X 22 ώρες υποχρεωτικής εβδομαδιαίας απασχόλησης = 275 ώρες, λαμβανομένου υπόψη ότι ως ένας μήνας λογίζονται είκοσι πέντε ημέρες και ως μία εβδομάδα έξι ημέρες με βάση το τελευταίο εδάφιο της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 12 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα). Επίσης, αν είχε εργαστεί με πλήρες ωράριο κατά τους μήνες Ιανουάριο έως και Μάιο του έτους 1981, οι ώρες εργασίας της θα ανέρχονταν συνολικά σε

450, με υποχρεωτικό ωράριο εργασίας των τακτικών υπαλλήλων 22 ώρες εβδομαδιαίως για τους τρεις πρώτους μήνες και 21 ώρες εβδομαδιαίως κατά τους δύο τελευταίους, σύμφωνα με το ίδιο ως άνω άρθρο, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 35 παρ. 2 του ν. 1143/1981 (δηλαδή για τους τρεις πρώτους μήνες $75 \text{ ημέρες απασχόλησης} / 6 \text{ ημέρες} = 12,5 \text{ εβδομάδες} \times 22 \text{ ώρες υποχρεωτικής εβδομαδιαίας απασχόλησης} = 275 \text{ ώρες}$ και για τους δύο τελευταίους μήνες $50 \text{ ημέρες απασχόλησης} / 6 \text{ ημέρες} = 8,333 \text{ εβδομάδες} \times 21 \text{ ώρες εβδομαδιαίας απασχόλησης} = 175 \text{ ώρες εργασίας}$ και συνολικά για το χρονικό διάστημα των πέντε μηνών $275 \text{ ώρες εργασίας} + 175 \text{ ώρες εργασίας} = 450 \text{ ώρες εργασίας}$).

Συνεπώς, σύμφωνα με την αναιρεσιβαλλομένη, ορθώς η αρμόδια Διεύθυνση του Γ.Λ.Κ. θεώρησε ότι η προϋπηρεσία της εκκαλούσας και ήδη αναιρεσειούσας παρασχέθηκε με μειωμένο ωράριο εργασίας και χρησιμοποίησε τον προβλεπόμενο στο τελευταίο εδάφιο της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 12 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα μαθηματικό τύπο για την αναγωγή των ωρών εργασίας της σε συντάξιμο χρόνο, καθόσον αυτή εργάστηκε συνολικά κατά τους τρεις τελευταίους μήνες του έτους 1980 ώρες 262 και όχι 275 και κατά τους πέντε πρώτους μήνες του έτους 1981 ώρες 377 και όχι 450. Εξάλλου, κατά την κρίση του Τμήματος, η αναφορά στη /21.2.1983 βεβαίωση του Διευθυντή του ... Κ.Ε.Τ.Ε. ... για την απασχόληση της εκκαλούσας και ήδη αναιρεσειούσας με 22 ώρες την εβδομάδα κατά το από 1.10.1980 έως 7.1.1981 χρονικό διάστημα και με 27 ώρες την εβδομάδα κατά το από 8.1.1981 έως 31.5.1981 χρονικό διάστημα έχει προφανώς την έννοια της υποχρέωσης που είχε αναλάβει αυτή να εργάζεται μέχρι τόσες ώρες την εβδομάδα αναλόγως των αναγκών, καθόσον,

όπως προαναφέρθηκε, οι ώρες εργασίας της κατά τα ανωτέρω χρονικά διαστήματα είναι συνολικά λιγότερες από αυτές που θα είχε αν είχε εργαστεί κάθε εβδομάδα των χρονικών αυτών διαστημάτων κατά πλήρες ωράριο εργασίας, όπως τούτο προσδιορίζεται με βάση τα άρθρα 18 παρ. 1 περ. στ' του ν. 576/1977 και 35 παρ. 2 του ν. 1143/1981. Περαιτέρω, όμως, το Τμήμα έκρινε ότι έσφαλε η προαναφερόμενη Διεύθυνση του Γ.Λ.Κ. ως προς το ότι θεώρησε ότι οι ώρες υποχρεωτικής εργασίας ήταν 22 εβδομαδιαίως για όλο το από 1.10.1980 έως 31.5.1981 χρονικό διάστημα, ενώ για τους μήνες Απρίλιο και Μάιο του έτους 1981 το υποχρεωτικό ωράριο εργασίας ήταν 21 ώρες εβδομαδιαίως, μετά την αντικατάσταση της περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 576/1977 με την παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 1143/1981. Συνεπώς, σύμφωνα με την αναιρεσιβαλλομένη, με βάση τον ορθό αριθμό ωρών υποχρεωτικής εργασίας εβδομαδιαίως, η προϋπηρεσία της εκκαλούσας και ήδη αναιρεσείουσας ανέρχεται σε 7 μήνες και 1 ημέρα, η οποία αναλύεται ως εξής:

α) 262 ώρες συνολικής εργασίας (97 κατά τον μήνα Οκτώβριο, 92 κατά τον μήνα Νοέμβριο και 73 κατά τον μήνα Δεκέμβριο του έτους 1980, σύμφωνα με την προαναφερόμενη βεβαίωση του Διευθυντή του ... Κ.Ε.Τ.Ε. ...) / 22 ώρες υποχρεωτικής εβδομαδιαίας εργασίας = 11,909 εβδομάδες εργασίας X 6 = 71,454 ημέρες εργασίας X 30/25 = 85,744 ημερολογιακές ημέρες εργασίας, β) 250 ώρες συνολικής εργασίας (76 κατά τον μήνα Ιανουάριο, 98 κατά τον μήνα Φεβρουάριο και 76 κατά τον μήνα Μάρτιο του έτους 1981, σύμφωνα με την ίδια ως άνω βεβαίωση) / 22 ώρες υποχρεωτικής εβδομαδιαίας εργασίας = 11,363 εβδομάδες εργασίας X 6 = 68,178 ημέρες εργασίας X 30/25 = 81,813

ημερολογιακές ημέρες εργασίας, γ) 127 ώρες συνολικής εργασίας (39 κατά τον μήνα Απρίλιο και 88 κατά τον μήνα Μάιο του έτους 1981, σύμφωνα με την προαναφερόμενη βεβαίωση) / 21 ώρες υποχρεωτικής εβδομαδιαίας εργασίας = 6,047 εβδομάδες εργασίας X 6 = 36,282 ημέρες εργασίας X 30/25 = 43,538 ημερολογιακές ημέρες εργασίας, και συνολικά 211 ημερολογιακές ημέρες εργασίας (85,744 + 81,813 + 43,538), δηλαδή 7 μήνες και 1 ημέρα.

Συνακόλουθα, το Τμήμα δέχθηκε ότι η συνολική συντάξιμη υπηρεσία της εκκαλούσας και ήδη αναιρεσείουσας ανέρχεται σε 29 έτη, 5 μήνες και 3 ημέρες (28 – 10 – 02 υπηρεσία τακτικής υπαλλήλου και 00 – 07 – 01 προϋπηρεσία ως έκτακτης), μεταρρυθμίζοντας κατά το μέρος αυτό την ως άνω πράξη περί κανονισμού σύνταξης σε αυτή. Εξάλλου, το Τμήμα απέρριψε ως αβάσιμο τον ισχυρισμό της ανωτέρω περί παραβίασης της αρχής της χρηστής διοίκησης, της καλής πίστης και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικουμένου λόγω της ασυνεπούς συμπεριφοράς της διοίκησης, του διαφορετικού, δηλαδή, υπολογισμού του χρόνου προϋπηρεσίας της μεταξύ της υπηρεσιακής και της συνταξιοδοτικής διοίκησης. Και τούτο, με την αιτιολογία ότι δεν νοείται, κατ' εφαρμογή των ανωτέρω αρχών, η επέκταση της παρανομίας ενεργειών της διοίκησης και μετά την απομάκρυνση του υπαλλήλου από την υπηρεσία.

Άλλωστε, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά, τα Τμήματα και η Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ασκώντας την κατά την περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 98 του Συντάγματος αρμοδιότητα (εκδίκαση διαφορών σχετικά με την απονομή συντάξεων), όχι μόνο δικαιούνται, αλλά υποχρεούνται να εξετάζουν τη νομιμότητα των πράξεων των διοικητικών αρχών, εφόσον αυτές αποτελούν

νόμιμη ουσιαστική προϋπόθεση για την αναγνώριση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

5. Κρίνοντας έτσι το δικάσαν Τμήμα, σύμφωνα και με όσα έγιναν δεκτά στη νομική σκέψη της παρούσας, ορθώς ερμήνευσε και εφάρμοσε τις διατάξεις που διέπουν την υπό κρίση υπόθεση και διέλαβε, ως προς αυτές, στην προσβαλλόμενη απόφασή του σαφείς, επαρκείς και χωρίς αντιφάσεις αιτιολογίες, οι δε περί του αντιθέτου λόγοι αναίρεσης πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι.

6.A. Ειδικότερα, με την υπό κρίση αίτηση προβάλλεται ότι το Τμήμα έσφαλε κατά την ερμηνεία και εφαρμογή των άρθρων 11 και 12 παρ. 1 περ. β' τελευταίο εδάφιο του π.δ/τος 169/2007, δεχόμενο ότι η συγκεκριμένη προϋπηρεσία της αναιρεσείουσας παρασχέθηκε με μειωμένο ωράριο εργασίας, ενώ, πράγματι, αυτή απασχολήθηκε κατά τα κρίσιμα χρονικά διαστήματα με πλήρες ωράριο και δη με 22 ώρες εργασίας εβδομαδιαίως κατά το από 1.10.1980 έως 7.1.1981 χρονικό διάστημα και 27 ώρες εβδομαδιαίως κατά το από 8.1.1981 έως 31.5.1981 χρονικό διάστημα. Και τούτο, δοθέντος ότι στην κρίση του αυτή κατέληξε το Τμήμα κατόπιν υπολογισμού του πλήρους ωραρίου με βάση το τελευταίο εδάφιο της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 12 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, το οποίο, ωστόσο, περιλαμβάνει τα στοιχεία που αφορούν στον υπολογισμό του μειωμένου ωραρίου (αριθμός ημερών εργασίας ανά έτος, μήνα και εβδομάδα).

B. Ο λόγος αυτός είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, καθόσον από την ορθή, σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στη σκέψη 2.B της παρούσας, ως εκ της

φύσης της παρεχόμενης εργασίας της αναιρεσείδουσας ως ωρομίσθιας, εφαρμογή των προβλεπόμενων στην ανωτέρω διάταξη συντελεστών υπολογισμού, που αντιστοιχούν στο υποχρεωτικό εβδομαδιαίο ωράριο απασχόλησης του κλάδου των τακτικών εκπαιδευτικών Κ.Ε.Τ.Ε., σε συνδυασμό και με τα λοιπά στοιχεία, ήτοι τις ως άνω χρονικές παραμέτρους, που η ίδια διάταξη καθορίζει, προέκυψε ότι οι ώρες που πραγματοποίησε η αναιρεσείδουσα, όπως αυτές αναλυτικά ανά μήνα αναφέρονται στη /21.2.1983 βεβαίωση του Διευθυντή του ... Κ.Ε.Τ.Ε. ..., είναι συνολικά λιγότερες από αυτές που θα είχε πραγματοποιήσει, αν είχε πράγματι εργαστεί, όπως η ίδια αβάσιμα ισχυρίζεται, κάθε εβδομάδα των χρονικών αυτών διαστημάτων με βάση το πλήρες ωράριο εργασίας, όπως τούτο προσδιορίζεται από τις οικείες διατάξεις (άρθρο 18 παρ. 1 περ. στ' του ν. 576/1977 και 35 παρ. 2 του ν. 1143/1981). Άλλωστε, την παραδοχή αυτή δεν αναιρεί η αναφορά στη εν λόγω βεβαίωση περί απασχόλησης της αναιρεσείδουσας με 22 ώρες την εβδομάδα κατά το από 1.10.1980 έως 7.1.1981 χρονικό διάστημα και με 27 ώρες την εβδομάδα κατά το από 8.1.1981 έως 31.5.1981 χρονικό διάστημα, καθόσον αυτή, όπως ορθώς δέχθηκε και το δικάσαν Τμήμα, έχει την έννοια της υποχρέωσης που είχε αναλάβει η αναιρεσείδουσα να εργάζεται μέχρι τόσες ώρες την εβδομάδα -οι οποίες, πράγματι, κάλυπταν το εβδομαδιαίο υποχρεωτικό ωράριο- αναλόγως των αναγκών. Συνακόλουθα, εφόσον η αναιρεσείδουσα απασχολήθηκε κατά τα κρίσιμα χρονικά διαστήματα με μειωμένο ωράριο, νομίμως δεν υπολογίσθηκε ημερολογιακά από την αρμόδια Διεύθυνση του Γ.Λ.Κ. η προσμετρητέα προϋπηρεσία της ως ωρομίσθια, αλλά χρησιμοποιήθηκε ο προβλεπόμενος από

την ίδια διάταξη μαθηματικός τύπος για την αναγωγή των ωρών εργασίας της σε συντάξιμο χρόνο.

7.Α. Περαιτέρω, η αναιρεσείουσα προβάλλει εσφαλμένη ερμηνεία και πλημμελή εφαρμογή των ιδίων ως άνω διατάξεων των άρθρων 11 και 12 παρ. 1 περ. β' τελευταίο εδάφιο του π.δ/τος 169/2007, κατά παράβαση των αρχών της χρηστής διοίκησης, της καλής πίστης και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικουμένου, λόγω του διαφορετικού υπολογισμού του χρόνου προϋπηρεσίας της μεταξύ της υπηρεσιακής και της συνταξιοδοτικής διοίκησης. Ειδικότερα, ισχυρίζεται ότι η διοίκηση, χορηγώντας σε αυτήν αντίστοιχο χρονοεπίδομα και μισθολογικό κλιμάκιο καθ' όλη τη διάρκεια της υπαλληλικής της σταδιοδρομίας, της είχε δημιουργήσει δικαιολογημένα την πεποίθηση ότι είχε νομίμως, με βάση τον συνολικό χρόνο υπηρεσίας της ως ωρομίσθιας εκπαιδευτικού, προϋπηρεσία 8 μηνών. Στη συνέχεια, όμως, μετά την απομάκρυνσή της από την υπηρεσία, η διοίκηση, ενεργώντας παράνομα και καταχρηστικά, προέβη σε διαφορετικό υπολογισμό του χρόνου αυτού, με βάση τις ώρες διδασκαλίας που είχε πραγματοποιήσει κατά το ίδιο χρονικό διάστημα. Τούτο δε, είχε ως συνέπεια τη διάψευση της εμπιστοσύνης που η ίδια η διοίκηση, με την ανωτέρω διαβεβαίωση, της είχε δημιουργήσει ως προς την προσμέτρηση της εν λόγω προϋπηρεσίας της και στον συντάξιμο χρόνο της, στην οποία (διαβεβαίωση), άλλωστε, βασίσθηκε και η απόφαση υποβολής της παραίτησής της τη δεδομένη χρονική στιγμή και όχι λίγες μέρες αργότερα, ώστε να μην απολέσει έναν ολόκληρο χρόνο συντάξιμης υπηρεσίας. Επομένως, κατά τους ισχυρισμούς της αναιρεσείουσας, η ασυνεπής και αντιφατική αυτή

συμπεριφορά της διοίκησης συνεπάγεται την παρανομία της προσβαλλόμενης συνταξιοδοτικής πράξης, και μάλιστα ανεξαρτήτως της ορθότητας του γενόμενου με αυτήν υπολογισμού του συντάξιμου χρόνου της, καθόσον διάκριση μεταξύ της υπηρεσιακής και της συνταξιοδοτικής διοίκησης δεν νοείται.

Β. Ο λόγος αυτός είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, καθόσον ο κανονισμός της σύνταξης του υπαλλήλου αποτελεί αυτοτελή διαδικασία, διακεκριμένη απολύτως από την υπηρεσιακή και μισθολογική του εξέλιξη (Ε.Σ. Ολομ. 1785/2012, 1892/2009). Κατά συνέπεια, το γεγονός ότι κατά τη διάρκεια της ενεργού υπηρεσίας της αναιρεσείουσας αναγνωρίστηκε και υπολογίστηκε για τη μισθολογική της εξέλιξη ολόκληρος ο χρόνος υπηρεσίας της ως ωρομίσθιας, δεν μπορεί να θεμελιώσει δικαιολογημένη εμπιστοσύνη αυτής ως προς το συνταξιοδοτικό της δικαίωμα, καθόσον ο χρόνος που αναγνωρίζεται εν προκειμένω ως συντάξιμος, καθώς και ο ειδικότερος τρόπος υπολογισμού αυτού καθορίζονται ρητά από τον νόμο και δη από την ως άνω ειδική και απολύτως σαφή συνταξιοδοτικού περιεχομένου διάταξη του άρθρου 12 παρ. 1 περ. β' τελευταίο εδάφιο του π.δ/τος 169/2007. Άλλωστε, η ως άνω επικαλούμενη από την αναιρεσείουσα «διαβεβαίωση» της διοίκησης, ως μη προερχόμενη από τα αρμόδια συνταξιοδοτικά όργανα, δεν θα μπορούσε, σε καμία περίπτωση, να της δημιουργήσει εύλογη πεποίθηση ως προς το συνταξιοδοτικό της δικαίωμα (πρβλ. Ε.Σ. Ολομ. 1992/2016). Συναφώς, η αναγνώριση της προϋπηρεσίας της αναιρεσείουσας από την υπηρεσιακή διοίκηση δεν ασκεί επιρροή (πρβλ. Ε.Σ. Ολομ. 1195/2009), ακόμη και εάν αυτή εχώρησε νομίμως, κατ' εφαρμογή, μη

επαγόμενων, σε κάθε περίπτωση, συνταξιοδοτικές συνέπειες, διατάξεων διοικητικού περιεχομένου (πρβλ. Ε.Σ. Ολομ. 1205/2009, 952/2000, 450/1995, 1632/1992), πολλώ δε μάλλον, εάν αυτή εχώρησε παρανόμως, καθόσον, όπως ορθώς δέχθηκε και η αναιρεσιβαλλομένη, δεν νοείται, κατ' εφαρμογή των αρχών της χρηστής διοίκησης, της καλής πίστης και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικουμένου, επέκταση της παρανομίας ενεργειών της διοίκησης και μετά την απομάκρυνση του υπαλλήλου από την υπηρεσία (Ε.Σ. Ολομ. 1491/2002). Για τον λόγο δε αυτόν, άλλωστε, γίνεται παγίως δεκτό ότι τόσο τα αρμόδια συνταξιοδοτικά όργανα, κατά την άσκηση της αρμοδιότητάς τους για κανονισμό των συντάξεων, όσο και το Ελεγκτικό Συνέδριο, προκειμένου να αχθεί σε επίλυση ζητήματος που εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητά του, όπως είναι η διαφορά από την απονομή σύνταξης, όχι μόνο δικαιούνται, αλλά οφείλουν να εξετάζουν παρεμπιπτόντως το κύρος και τη νομιμότητα των πράξεων της διοίκησης, εφόσον αυτές αποτελούν νόμιμη ουσιαστική προϋπόθεση για την αναγνώριση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος (βλ. Ε.Σ. Ολομ. 550/2017, 445/2012, πρβλ. Ε.Σ. Ολομ. 1785/2012, 2077/2010, 1892, 1195, 48/2009, 1491/2002, 848/2001, 409/1996). Επομένως, ο σχετικός λόγος αναίρεσης περί παράβασης ουσιώδους τύπου της διαδικασίας, υπό την ειδικότερη αιτίαση της έλλειψης επαρκούς αιτιολογίας της προσβαλλόμενης απόφασης ως προς την απόρριψη του ως άνω ισχυρισμού της αναιρεσείουσας, πρέπει να απορριφθεί, ομοίως, ως αβάσιμος.

8. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, πρέπει η κρινόμενη αίτηση αναίρεσης να απορριφθεί στο σύνολό της, και να διαταχθεί η κατάπτωση υπέρ του

Δημοσίου του παραβόλου που κατατέθηκε για τη δίκη αυτή (άρθρο 73 παρ. 4 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4129/2013, Α' 52).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την από 8.8.2014 αίτηση της Και

Διατάσσει την κατάπτωση υπέρ του Δημοσίου του κατατεθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα, στις 20 Ιουνίου 2018.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ ΘΕΟΤΟΚΑΤΟΥ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στις 7 Νοεμβρίου 2018.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ ΘΕΟΤΟΚΑΤΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ